

ראש מטה הכוחות המזוינים האירניים, מייג'ור גנרל מוחמד באגרי, בפגישתו עם מזכיר מועצה"ב הרוסית סרגיי שויגו בטהראן | פוטין וקים ג'ונג און בקבלת פנים ממלכתית בצפון קוריאה

האם מלחמת עולם שליטית בפתח? התגוששות גוש גוש

למציאות בה סין כבר צמצמה פערים ורוסיה התחילה להשתקם והפכה למדינה בעלת משאבים חשובים (גז ונפט) ותעשייה צבאית גדולה, עם שאיפות מאד גדולות. כמדינה עם שטח הכי גדול בעולם, היא רואה עצמה כמעצמה עולמית ורוצה להחזיר לעצמה את המקום הזה ובנקודה הזו האמריקאים די טעו בהערכותיהם, הן כלפי הרוסים והן כלפי הסינים.

באיזה מובן?

"האמריקאים היו משוכנעים שהתהליכים ברוסיה יובילו אותם לדמוקרטיה, שפתיחת הכלכלה הרוסית וזניחת הקומוניזם תוביל לאינטגרציה עם המערב אבל שום דבר ממה שהם קיוו שיקרה לא קרה. המערב, קרי אמריקה מדינות נאט"ו, מדינות אירופה ומספר מדינות באסיה ניצלו את ההזדמנות בזמן שרוסיה הייתה חלשה להרחיב את האיחוד האירופי ובעיקר את נאט"ו והרוסים התחילו להראות את אי שביעות רצונם ב-2008, כשהם פלשו לגאורגיה לאחר שהיא רצתה להצטרף לנאט"ו. הם ניצלו את החולשה הרוסית והרוסים היום באים איתם חשבון. מוסקבה אולי דומה לכל מקום אחר באירופה מבחינת המודרניזציה, המסחר והקניונים שבה, אבל מסתבר שההיסטוריה והתרבות הפוליטית הרבה יותר חזקים והדת משחקת בה תפקיד חשוב לעומת המערב, שהפך מאד חילוני. הרוסים מסתכלים על המערב ועל ארה"ב בחשדנות רבה, כמי שמעוניינים לדחוק אותם לפינה ולא מאפשרים להם להחזיר את הגדולה שמגיעה להם והם חוזרים להתנהג בצורה לעומתית".

"אותה תקווה הייתה גם כלפי סין, שכלכלתה כה נפתחה למערב עד ש-90% מהמוצרים בוול-מארט, הרשת הגדולה בארה"ב, הם סינים. האמריקאים חשבו שאם הכלכלות יהיו כה משולבות הקשר יחזיק מעמד ואף אחד לא ירצה לנתקן, מחשבה דומה שהייתה לישראל לגבי הפלשתינים ולגבי הטורקים וטעות שחזרה בשתי מלחמות העולם. גם בהן הייתה תקווה שלא תהיה מלחמה כי בסוף ההיגיון העסקי יכתוב ולא הפוליטיקה, הדת והלאומיות, אלא שזה לא קרה מסיבות רבות".

שהן?

"סין היא מדינה מאד טוטליטארית היררכית וההחלטות מתקבלות בה אצל מספר מאד קטן של אנשים. דוגמה קטנה: היזם והמיליארדר אילון מאסק יכול לצאת נגד נאס"א בארה"ב על כך שהיא מבזבת תקציבים ולבקר אותה בפומבי בלי לשלם מחיר ובסין ג'ק מא היזם הכי מפורסם המשך בעמוד 63

תרגיל צבאי בין חיילים סינים ורוסים ואספקת נשק דו כיוונית בין איראן לרוסיה וצפון קוריאה מדאיגים את העולם ומייצרים ספקולציות אודות מלחמת עולם שליטית העלולה לפרוץ בין ציר הרשע המרובע של המדינות המבודדות בעולם, שהולכות ומתקרבות, לבין הגוש המערבי ■ פרופ' איתן שמיר ראש מרכז בס"א למחקרים אסטרטגיים באוניברסיטת בר אילן על ה-7 באוקטובר שחידד את העימותים הבינגושיים ותקות האמריקאים שנכזבה שהעסקים עם הרוסים והסיניים יעמדו כתריס בפני הפוליטיקה והשאיפות הדתיות ■ עולם כמרקחה

הטעות של האמריקאים

"העולם משתנה ועימו גם המעמד והאינטרסים של המדינות השונות" - אומר פרופ' איתן שמיר ראש מרכז בגין-סאדאט למחקרים אסטרטגיים (מרכז בס"א) באוניברסיטת בר-אילן - "אחרי סוף המלחמה הקרה היה מצב של הגמוניה אמריקאית מוחלטת. בסין עוד לא הבשילו תהליכי השינוי והמודרניזציה והיא רק התחילה במסע לצמצום פערים עם ארה"ב, רוסיה הייתה במצב מפורק לחלוטין, מלקת פציעה אחרי שבריה"מ התפרקה וארה"ב יצאה המנצחת הגדולה מבחינת המלחמה הקרה ועמדה בכדידות מזהרת מבחינת העוצמות שלה ומבחינת מהפיכת המידע. עמק הסיליקון היה המקום היחיד בעולם בו נוצר העולם החדש, עם כל חברות ההיי טק הגדולות כמו מיקרוסופט ואינטל שעד היום מלוות אותנו".

אלא שכבר בתחילת שנות האלפיים חלו שינויים מרחיקי לכת בתפיסה האמריקאית בעקבות אסון התאומים. ארה"ב, שיצאה לשתי מלחמות רחוקות וקשות שדלדלו את משאביה והעניקו לה תמורה מזערית, קצת אבדה את החשק להיות מעורבת בענייני העולם, בדומה ל"אפקט וייטנאם" שהתרחש אחרי מלחמת וייטנאם. ארה"ב תמיד הייתה המוטלת שנעה מצד אחד מהרצון להתנהג כמו אימפריה ולנהל את העולם ככוח גדול ומצד שני להנחיל ערכים טובים של שוויון ודמוקרטיה ולשמור על העולם החופשי. בשלב מסוים האמריקאים בנו לעצמם סדרי עדיפויות של התערבות במינימום האפשרי בבעיות עולמיות, כדי להתמקד קדם בבעיות שלהם שלא חסרות כלל ועיקר.

פרופ' שמיר מדגל עוד 15 שנים קדימה

הרוסים מתקרבים לסינים, כשלפני מספר שבועות קיימו חיילים סינים ורוסים על אדמת בלארוס תרגיל צבאי לא שגרתי סמוך מאד לגבול עם פולין המשתייכת למדינות נאט"ו יחד עם כוחות בלארוסים, כשהן מעבירות מסר ברור לברית הנרקמת ממזרח עד מערב של משטרים טוטליטריים המתקרבים זה לזה. שתי המעצמות ציינו לאחרונה 75 שנים ליחסיהן, כשהסינים מסייעים לרוסים לעקוף את הסנקציות של המערב ומוכרים להם כטב"מים, מנועי סילון, גז ונפט. סין הנחשבת הכוח החזק בברית המרובעת מרחיבה כל הזמן את יכולותיה הצבאיות והפכה תוקפנית ומסוכנת, בין היתר בשל האיום שלה לפלוש לטייוואן כדי להשתלט על תעשיית השבבים שלה שהיא המתקדמת בעולם והיקף הייצור בו מהווה למעלה מ-90 אחוז מהיקפי הצריכה העולמית.

שלושת המדינות: רוסיה, סין ואיראן, חתמו על תוכנית חלל חדשה שתגדיל את מספר הלוויינים באמצעותם יוכלו להרחיב את הטרור האזורי לטרור בינלאומי. הרוסים מתקרבים גם לצפון קוריאה, שסייעו להם באספקת יותר ממיליון פגזי ארטילריה עבור המלחמה באוקראינה וחתמו עימם באחרונה על אמנת הגנה צבאית והסכמים חץ גרעיניים על טילים, בתקווה שבדרך זו טילים של צפון קוריאה יוכלו להגיע חלילה למערב ארה"ב ולשנות את המשוואה לטובתם. החשש הגדול הוא שדווקא הבידוד של המדינות הללו יקרבו אותן לברית מרובעת חזקה עם כוח צבאי וכלכלי ושותפות שונות שכבר נמצאו, כמו בלארוס, ברזיל, דרום אפריקה ואולי גם בעתיד הודו וטורקיה.

ר. גיל

"איני יודע באיזה נשק נשתמש במלחמת העולם השלישית, אך ברביעית נשתמש במקלות ואבנים". 69 שנים חלפו מאז הטביע אלברט איינשטיין, מגדולי המדענים בכל הזמנים, את האמרה הזו, שנועדה להתריע מפני הסיכונים הציוויליזציה באמצעות נשק ההשמדה החדשני שלא יותיר בעולם מאומה, ונראה שהפחד מפני מלחמה גדולה המאיימת אף יותר ממלחמות העולם הראשונה והשנייה רק הולך ומתעצם. הפילוסוף הצרפתי ז'אן בודריאר בספרו "רוח הטרור" טען, כי המלחמה הקרה הייתה מלחמת העולם השלישית והמלחמה בטרור היא מלחמת העולם הרביעית ויש הסבורים כי מלחמת העולם השלישית כבר החלה ובאה לביטוי בקרבות הסייבר המאיימים לשתק מדינות מתחת לרדאר ולגרום לנזקים חמורים משידענו.

ציר הרשע המרובע

אלא שרוב המומחים בטוחים שהשיא עוד לפנינו ומי שיצית את הגפרור למלחמת העולם השלישית הם המדינות העסוקות בבניית קונטרה גושית למערב: סין, רוסיה, צפון קוריאה ואיראן. כבר לפני שנתיים הזהיר המיליארדר ג'ורג' סורוס כי הפלישה הרוסית לאוקראינה, שזעזעה את אירופה, עשויה לבשר על תחילתה של מלחמת עולם נוספת, אותה לדבריו האנושות לא תשרוד. בפרויקט מיוחד של איתמר מאירי מ"כאן 11" נבחנת הסוגייה המטרידה של הציר המרובע הרוצה לקעקע את הסדר הקיים ופועל כגוש חוסם לארה"ב ולמדינות המערב, כלומר לברית נאט"ו, ממש כמו בימי המלחמה הקרה, כשהמלחמה בעזה מהווה תירוץ כדי לאיים על הסדר האמריקאי שנבנה בדי עמל מאז 1945.

מדובר בארבע מדינות שעברו תהליכי בידוד ונידוד לצד עיצומים כלכליים, מצאו נחמה זו אצל זו ומעוניינות לייצר סדר עולמי חדש ולגבש ציר רשע מאורגן חזק מול המעצמה השלטת. בכתבה מדגישים את הידוק היחסים המדאיג ביותר בין מוסקבה לטהרן, כשאיראן מספקת לרוסיה טילים בליסטיים, כטב"מים ותחמושת עבור המלחמה באוקראינה ומקבלת בתמורה סיוע בטכנולוגיות גרעין, במטוסי קרב ובמערכות טילים המשמשות (ושמשו גם במתקפה ב-7 באוקטובר) את מרצחי חמאס וחלק מהמליציות השיעיות, כך שבאופן עקיף המלחמה באוקראינה מממנת טרור נגד ישראל.

התגוששות גוש בגוש

המשך מעמוד 48

מלחמות העולם. אינני רואה מציאות שבה צפון קוריאה, למשל, שולחת כוחות להילחם או תרחיש בו רוסיה וסין נלחמות בצבא מאוחד ולדעתי אנחנו עדיין מאד רחוקים ממצב שבו תהיה קואליציה מאורגנת תחת פיקוד משותף.

"מצד אחד, למערב יש את נאט"ו ומצד שני חוץ מארה"ב וטורקיה כל צבאות אירופה פרקו עצמם מצבאותיהם, כי הם סמכו על האמריקאים, ולכן הם צריכים לבנות עצמם מחדש, מה שעשוי לארוך שנים. לשמחתנו, גם בצד השני לא הכל ורוד. הרוסים תקועים באוקראינה, לסינים יש צרות כלכליות ודמוגרפיות קשות ומדברים על העשור הבא שבו במקום התפתחות כלכלית הם יחוו התכווצות משמעותית ולאיראנים, כידוע, לא חסרות צרות משלהם. צריך אמנם לזכור שיש גם נשק גרעיני בתמונה העלול להחריב את העולם אם ישתמשו בו, אבל ההערכה היא שלא צפויה מלחמה גדולה."

מה כן צפוי?
"מדברים על הרבה זירות משבר והתפרצויות העוללות לצורך ממוקדי חיכוך נוספים אך מוגבלים, וכן על לוחמת סייבר, פייק ניוז ותעמולה בין הצדדים, שימשכו במעין מלחמת התשה בין העולם החופשי לעולם האוטוריטרי, שרוסיה וסין מובילות והביטוי הוא בהחזרת גיוס חובה במדינות שונות כמו הבלטיות, שבדיה ואסטוניה. הפניקה של חוזי השחורות מוגזמת הפעם?"

"הפניקה מוגזמת. זו לא תהיה מלחמה כמו מלחמת העולם השנייה בה צבא גרמניה פלש לפריז ובכמה חודשים כבש את כל אירופה וצבא יפן הכה את האמריקאים בפל הארבור וכבש את כל אסיה. מצד שני, התקופה הנינוחה יחסית שהייתה בעשור האחרון הסתיימה ואנחנו נכנסים לתקופת עימותים וקונפליקטים. מלחמות קטנות וטרור, כמו שישראל מכירה, יהפכו לשגרה גם באירופה, באסיה ובחלקים נוספים בעולם. העולם כולו בוער והופך למקום פחות נעים ויותר מטלטל, עם קווי עימות שמתחדדים, בריתות בין קבוצות שונות ותהפוכות, המחייבות, בין היתר, את המנהיג הנכון שיהיה בזמן הנכון. כמו שישראל חוותה עם תמיכת ביידן וכמו שהיה בעת נשיאות טרומן, שהצביע בעד הקמת מדינת היהודים אחרי שחבר יהודי שכנע אותו לעשות זאת חרף התנגדותם של מחלקת המדינה האמריקאית וה-סי-איי-איי."

"ישראל ניסתה ללכת בין הטיפות במלחמה באוקראינה בלי לנקוט עמדה רשמית ברורה שיהיה לה מחיר, אלא שה-7 באוקטובר הכריח אותה להתייצב באופן ברור לצד אוקראינה. זאת בשל התלות שלה בארה"ב ובמדינות המערביות וגם הכתף הקרה שהיא קבלה מפוטיץ ב-7 באוקטובר. עם זאת פוטיץ נזהר עדיין לא לספק לאיראן מערכות כמו S400, למרות שהוא הבטיח לה לאורך זמן לעשות זאת, ובניגוד לחלק גדול מההנהגה הרוסית הוא לא הולך עד הקצה נגדנו. אולי בגלל הפינה היהודית החמה שיש לו כמי שגדל במשפחה יהודית ואולי מסיבות אחרות, הוא נחשב למי שיחסית מרכז את הממסד הצבאי הרוסי הדיפלומטי הלוקה באנטישמיות מובהקת."

כשהעננים מתקדרים

לאור ההתקרבות המטרידה בין ציר הרשע האם החשש ממלחמת עולם שלישית גדול מאי פעם?
"מהקשר שיש לי עם מכוני מחקר בחו"ל אני מרבה להיחשף לשיח, שמדבר על העננים המתקדרים. על התחושה שדומה לזו שהייתה בשנות ה-30 במאה שעברה, כמו לפני אוגוסט 1914 ועל ההשוואה שעושים הרבה אנשים בין התקופה הנוכחית לשתי התקופות האחרות של

ההתפרץ בינה לבין דרום קוריאה, בשל היותה מדינה גרעינית. כל הנ"ל מביאים לכך שמדינות כמו יפן, פיליפינים והודו, כולל מדינות קטנות כווייטנאם, חוברות יחד ומייצרות בריתות ושיתופי פעולה נגד העלייה של סין. המוקד השלישי, שהנשיא ביידן ראה בו מהשביעי באוקטובר אירוע עם הקשר עולמי, הוא המזרח התיכון.

כל מוקדי המשבר מייצגים את קו העימות בין העולם החופשי לעולם המתון, כולל סעודיה, מצרים, האמירויות, בחריין, ומרוקו שהינן מדינות בעלות אוריינטציה מערבית. עד כה קווי העימות היו מעט מטושטשים ומאז מלחמת אוקראינה, כשאיראן, רוסיה וסין התקרבו, הקווים שלו נהיו יותר ברורים, כשה-7 באוקטובר היווה עוד עליית מדרגה בעצם כך שהוא אילץ את המדינות לבחור צד וכך התחדדו קווי העימות בין גוש המערב לבין ציר הרשע של רוסיה, איראן, סין וצפון קוריאה. מה לגבי ישראל?

חמינאי בפגישתו עם נשיא אירן בטהרן |

שהפך לאחד המיליארדרים המשפיעים בעולם נכנס למעצר בית ונעלם למספר חודשים רק כי העז להשמיע ביקורת לפקיד דרג שלישי במשטר הקומוניסטי. כי בסין המשטר קודם לכל וכמו רוסיה גם היא רוצה לקחת חזרה את מה ששלה ולהשיב לעצמה את גדולת העבר ולחזור להיות בעתיד מדינה משמעותית בעולם, כשהאויב הגדול של שתיקה היא ארה"ב המייצגת את המערב ואת הערכים הליברלים והדמוקרטיים המאיימים על המשטר האוטוריטרי בסין וברוסיה."

שלשת מוקדי החיכוך

לדברי פרופ' שמיר, כל העוינות הזו מתנקזת לשלשה מוקדי חיכוך: אוקראינה, ים סין הדרומית והמזרח התיכון.

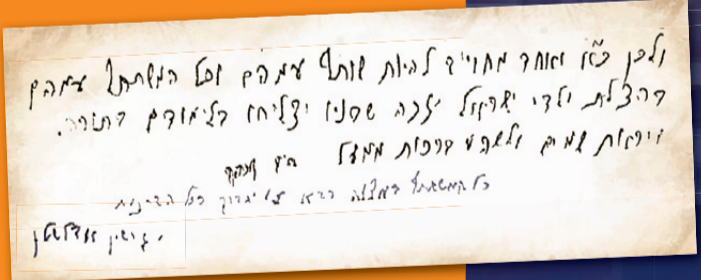
המוקד הראשון, שהפך לאיום משמעותי, על רקע מעורבת מדינות נאט"ו וניסיון הרוסים לדרוש חזרה את המרחב שהיה להם בתקופת בריה"מ, מתבטא בפלישה הרוסית לאוקראינה שבה נהרגים חיילים אוקראינים עם ציוד מערבי ועזרה מערבית של ארה"ב ושל מדינות אירופאיות. במדינות נאט"ו סבורים שאם הם לא ילחמו על אדמת אוקראינה המלחמה תפשט למדינות הבלטיות, לגרמניה ולפולין ולכן כל כדור וטנק שהם שולחים ראוי כדי להרחיק את המלחמה מתחומם. כי בעצם האוקראינים נלחמים את מלחמתם והם רק מספקים להם אמצעי לחימה.

המוקד השני הוא ים סין הדרומית וכל האזורים הימיים אליהם סין מתרחבת, בונה איים מלאכותיים ויותר ומרחיבה נוכחותה, בסוירים שהופכים יותר ויותר אגרסיביים, לפעמים במסווה של סירות דייגים, שלא יהיה ביטוי רשמי שמדובר במהלך ממשלתי. סין מאיימת על טייוואן, שהיא מרכז השבבים הגדול בעולם, והודיעה שעד 2027 הצבא שלה צריך להיות ערוך ומוכן לפלישה. צפון קוריאה, שבה המשטר יותר קרוב לסינים ומצוי בקשרים חזקים עם הרוסים להם הוא מוכר ציוד צבאי, גם היא מהווה מוקד משברי גדול העלול

זמן אלול:

ברוכים השבים

בזמן שילדנו שבים ללימודים, אלפי ילדי הקירוב שבים לאבא שבשמים, ומתחילים את 'זמן אלול'.

מרנן ורבנן גדולי ישראל זצוקללה"ה בקריאת קודש להצלת ילדי ישראל

"יזכה שבניו יצליחו בלימודים"

כל השמות שיגיעו עד לתאריך ז' אלול יועברו לתפילה אצל גדולי ישראל להצלחה בחינוך הילדים

עם 'לב לאחים' במעוך הרישום האדיר להצלת ילדי ישראל זוכים לברכת גדולי ישראל לנחת מהילדים שלכם!

1800-550-300

לוקחים שוהתבות

180 ש"ח לחודש x 12

